

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 11P/77/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621204643
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Červenková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6621204643.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec, sudkyňou JUDr. Katarínou Červenkovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: B. O.E., A.. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: U. D., A.. XX.XX.XXXX, S. W. M., Š. XXX/X, S..Č. D., H. G. a F. O., A.. XX.XX.XXXX, S. W. F. Č.. XX, o návrhu matky na zmenu zverenia maloletej, takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloletú B. O., A.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky Janky Lisu, nar. 05.03.1976, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

II. Otec maloletej, F. O., A.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej B. O., A.. XX.XX.XXXX sumou 100,-Eur mesačne, vždy do 20.dňa v tom ktorom mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom doručenia tohto rozsudku.

III. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec, sp.zn. 5P/59/2015- 200 zo dňa 12.04.2017 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 14CoP/41/2017 - 261 zo dňa 15.08.2017 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ako aj výživného na maloletú B. O..

IV. Súd styk otca s maloletou Emmou n e u p r a v u j e .

V. Súd u k l a d á maloletej B. O., A.. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie -napomenutie a maloletú napomína, aby sa nedopúšťala konania nesúceho znaky páchania priestupkov a trestných činov, dodržiavala právny poriadok Slovenskej republiky, rešpektovala svojich rodičov a bez ich súhlasu neopúšťala svoje bydlisko v nočných hodinách, nepožívala žiadne alkoholické nápoje a neužívala žiadne omamné, či psychotropné látky.

VI. Súd u k l a d á rodičom maloletej povinnosť podrobovať sa odbornému psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, Referáte poradensko - psychologických služieb, po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, za účelom zlepšenia komunikácie rodičov v záujme maloletého dieťaťa.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 24.11.2021 sa matka maloletej svojim návrhom doručeným tunajšiemu súdu domáhala zmeny rozhodnutia úpravy práv a povinností k maloletej tak, že navrhla zveriť maloletú do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' prispievať na jej výživu sumou 100,-Eur mesačne vždy do 20.dňa

v mesiaci na účet matky. Styk otca s maloletou navrhla upraviť každý týždeň od piatka od 15.00hod. do nedele do 17.00hod..

Svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 14CoP/41/2017 - 261 zo dňa 15.08.2017 bol potvrdený rozsudok okresného súdu v Lučenci, ktorým bola maloletá B. zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Rozhodla sa však podať návrh na zmenu tejto úpravy z dôvodu, že dcéra nemá v domácnosti otca vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť a výchovu, otec je veľmi pracovne vyťažený, počas jeho pracovných povinností maloletá ostáva častokrát doma bez dozoru. Má vedomosť o tom, že sa začala stretávať s nevhodnou partiou dospelých ľudí, ktorí častokrát trávajú voľný čas pred pohostinstvom v obci, kde sa Emma naučila požívať alkohol a začala fajčiť cigarety. Počas doby, kedy bola maloletá Emma v starostlivosti otca, navštevovali spolu pohostinstvo v obci, kde sa zdržiavala do neskorých večerných hodín. Emma zanedbávala svoje školské povinnosti aj domácu prípravu do školy.

Matka v návrhu uvádza, že svojho bývalého partnera ohľadne uvedených skutočností niekoľkokrát konfrontovala, avšak k náprave nedošlo. Matke sa nepáči ako dcéra trávi svoj voľný čas a zanedbáva svoje školské povinnosti, nemá žiadny režim a kontrolu zo strany otca a rovnako sa jej nepáči, že sa dcéra túla po večeroch po obci Polichno. Dcéрино správanie sa veľmi zmenilo k horšiemu, začala rodičom klamať a otcovi kradnúť peniaze. Napriek uvedenému otec s dcérou túto situáciu nikdy neriešil a vždy s uvedenou skutočnosťou konfrontoval len matku. Situácia vyvrcholila dňa 19.11.2021, kedy Emma odišla k otcovi poobede zo školy, napriek tomu že s otcom nebola dohodnutá že príde. Otec mal pracovné povinnosti a dcéra opätovne ostala v domácnosti otca bez dozoru aj napriek tomu, že otcovi navrhla, aby dcéru poslal autobusom späť k nej. Maloletá otcovi z domácnosti zobrala alkohol a išla sa túlať po dedine, kde sa stretla s dvomi kamarátmi z obce a odišla s nimi do domácnosti jedného z nich, kde sa veľmi opila. V spoločnosti týchto osôb strávila celú noc a otec nemal žiadnu vedomosť, kde sa ich dcéra nachádza. Otec ju v nočných hodinách kontaktoval a informoval o tom, že maloletá Emma nie je doma. Podľa názoru matky bol aj on pod vplyvom alkoholu, preto dcéru odišla hľadať spolu so svojim synom po obci Polichno. Našli ju až v ranných hodinách spolu s policajnou hliadkou. Dcéra bola pod vplyvom alkoholu, čo potvrdila aj dychová skúška. Počas tohto incidentu, kým hľadala svoju dcéru, jej otec spal doma a neprejavil žiadny záujem pri hľadaní dcéry. Podľa matky, otec výchovu dcéry nezvláda a striedavá starostlivosť prestala plniť svoj účel.

2. K podanému návrhu sa vyjadril otec písomným podaním zo dňa 10.12.2021 v ktorom uviedol, že už od počiatku zverenia maloletej do striedavej starostlivosti oboch rodičov boli problémy dohodnúť sa s matkou maloletej, aby dodržiavala súdom nariadené termíny, kedy mala byť dcéra u neho ako otca. Nekonzultovala s ním ani návštevy u lekára a navyše musel platiť výživné vo výške 100,-Eur, aj keď dcéra bola zverená do striedavej starostlivosti oboch rodičov.

Otec maloletej vo svojom vyjadrení uviedol, že hoci mala byť jeho dcéra v tomto týždni u neho doma, nestalo sa tak, pretože podľa slov jeho dcéry, matka s tým nesúhlasila, keďže maloletá musí už ráno o 6.00hod. odvádzat' svoju nevlastnú sestru N. do škôlky. Následne je celý deň sama v 1-izbovom byte u matky, pretože v súčasnosti maloletá nechodí do školy.

Vo svojom vyjadrení otec tiež uviedol, že tento rok sa matka maloletej rozviedla a vtedy začali aj problémy s dcérou. Bola nesústredená a nevyspatá, hlavne keď prišla od matky. Snažil sa preto viackrát o tom komunikovať s jej matkou, ktorá však nemala skutočný záujem dohodnúť sa nejakom postupe. V súčasnosti má matka maloletej opäť rozvedeného priateľa a dcéra sa mu zverila, ako to dosť ťažko znáša. V jeho dome má dcéra samostatnú izbu, kde sa môže v klude vyspať a pripravovať do školy. Izba je hneď vedľa izby brata, ktorý býva spolu s nimi.

3. Kolízny opatrovník, ktorého súd ustanovil na zastupovanie maloletej v konaní, uznesením sp.zn. 11P/77/2021 - 7 dňa 30.11.2021 predložil súdu správu z prešetrenia pomerov u rodičov maloletej, v ktorej uviedol, že dňa 18.01.2022 vykonal sociálne šetrenie v domácnosti otca maloletej F. O. na adrese F. Č. XX. Otec vykonáva funkciu starostu obce F.. Jeho priemerný čistý príjem dosahuje sumu 1089,-Eur. V rozhovore otec uviedol, že matka nerešpektuje rozhodnutie súdu o realizácii striedavej starostlivosti. V čase, keď mala byť maloletá v jeho starostlivosti, bola v domácnosti matky a musela nevlastnú sestru N. odvádzat' do škôlky, pričom následne zostávala v byte sama. Podľa otca sú vzťahy medzi ním a matkou komplikované, maloletá je matkou ovplyvňovaná, preto on nemá záujem s matkou riešiť správanie maloletej Emmy. Matka s ním nekomunikuje o zdravotnom stave maloletej. Podľa otca je maloletá v pubertálnom období a ťažko sa s ňou komunikuje. Stretáva sa s kamarátmi, ktorí majú na ňu zlý vplyv. Situáciu, ktorú opisuje matka vo svojom návrhu s maloletou neriešil. Aktuálne maloletá

cez týždeň je u matky a k nemu chodí nepravidelne cez víkend. Podľa slov otca sa maloletá k nemá správa konfliktne, neposlúcha ho. Otec počas sociálneho šetrenia tiež uviedol, že maloletá Emma je od jari 2021 nesústredená, začala sa sebapoškodzovať a brala mu peniaze. Podľa otca maloletá ťažko znáša, že matka má nového priateľa. Je uzavretá a v poslednej dobe sú vzťahy aj medzi súrodencami komplikovanejšie. Pred mesiacom ušla z domu a opila sa. K podanému návrhu otec uviedol, že s návrhom matky nesúhlasí a zároveň žiada aj o zrušenie vyživovacej povinnosti z dôvodu, že maloleté dieťa je zverené do striedavej starostlivosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec uvádza, že otec žije vo svojom rodinnom dome spolu so synom U. O., ktorý je t.č. nezamestnaný. Maloletá Emma má v rodinnom dome k dispozícii samostatnú, kompletne zariadenú izbu. Hygiena bola v čase návštevy na požadovanej úrovni, nedostatky zistené neboli.

Dňa 21.01.2022 bolo vykonané sociálne šetrenie v domácnosti matky, na adrese jej súčasného pobytu H. G., D.. V domácnosti bola prítomná aj maloletá B.. Matka je zamestnaná v predajni Billa, a.s. ako predavač - pokladník s mesačným príjmom 740,-Eur brutto. V uvedenej predajni pracuje od 15.11.2021, predtým pracovala v obci Kriváň. Matka má teraz počas týždňa pevný pracovný čas, stanovený od 6.00hod. do 14.30 hod.. Prídavok na maloletú B. poberá otec a zároveň si uplatňuje aj daňový bonus. Maloletá Emma navštevuje 7.ročník základnej školy L. Novomeského v Lučenci. Matka okrem maloletej Emmy zabezpečuje osobnú starostlivosť aj maloletej N. D., ktorá navštevuje Materskú školu Rúbanisko I Lučenec. Matka s dvomi maloletými deťmi žije v prenajatom 1-izbovom byte, ktorý je kompletne zariadený štandardným účelovým nábytkom. Maloletá B. má v domácnosti matky samostatné lôžko. Dôvodom na podanie návrhu matky bol najmä incident zo dňa 19.11.2021, týkajúci sa starostlivosti o maloletú, ktorý matka dňa 22.11.2021 oznámila aj úradu. Matka je presvedčená, že otec starostlivosť a výchovu dcéry nezvládala, čoho dôsledkom je skutočnosť, že v jeho domácnosti maloletá zanedbáva svoje školské povinnosti, nemá žiadny režim a kontrolu zo strany otca, maloletá sa túla po večeroch a zhoršilo sa aj jej správanie. Rodičom začala klamať a otcovi brať peniaze bez dovolenia. Svoj voľný čas trávi pred pohostinstvom v obci Polichno, s nevhodnou partiou dospelých ľudí, pričom má maloletá skúsenosť aj s užívaním alkoholu. Otec problémy maloletej nerieši, vo vyhrotených situáciách je práve matka atakovaná slovnými útokmi otca. Podľa slov matky, všetky nevyriešené partnerské problémy otec rieši prostredníctvom maloletej Emmy, ktorá musí byť účastná toho, čo má otec negatívne na srdci, najmä voči nej. Aktuálne otec poukazuje na priateľa matky, ktorý však s nimi nežije v spoločnej domácnosti a na rozdiel od otca sa priateľ matky s maloletou Emmou učí. Matka v rozhovore nepoprela vrúcny vzťah maloletej k otcovi, nakoľko matka vie, že aj maloletá Emma svojho otca ľúbi, ale otec vo výchove a starostlivosti nie je dôsledný. V súvislosti s problémovým správaním maloletej Emmy, matka začala navštevovať detskú psychologičku, Mgr. Bednárovú. Absolvovali stretnutia v dňoch 20.10.2021, 26.11.2021, 17.12.2021 a 18.01.2022. Vzhľadom na závažné skutočnosti týkajúce sa maloletého dieťaťa, ktoré uviedla matka už vo svojom návrhu a úradnom zázname, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 22.11.2021, matka na zverení maloletej Emmy do svojej starostlivosti trvá. Výšku výživného navrhuje ponechať v sume 100,-Eur a zároveň upraviť styk otca s maloletou.

Dňa 21.01.2022 vykonal úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec rozhovor s maloletou B. O.. Maloletá je v súčasnosti žiačkou 7.ročníka Základnej školy L. Novomeského Lučenec. Počas stretnutia maloletá nejavila známky zanedbávania, resp. týrania, bola vhodne a čisto oblečená. Z vyjadrenia triednej učiteľky Mgr. B. O. vyplynulo, že maloletá v súčasnosti nemá žiadne neospravedlnené hodiny, no prospech maloletej je veľmi slabý. Jej príprava na vyučovanie je závislá od toho, či je v starostlivosti matky alebo otca. Keď je v starostlivosti otca, chodí do školy nepripravená, je nesústredená, pôsobí unaveným dojmom. Otec so školou nekomunikuje a o prospech a správanie maloletej neprejavuje žiaden záujem. So školou komunikuje len matka, ktorá má záujem o správanie v škole a prospech maloletej. Bezodkladne reaguje na upozornenia školy, ktoré aj následne v spolupráci so školou rieši. Maloletá B. navštevuje tiež školského psychológa. Príprava do školy a správanie maloletej je na lepšej úrovni, keď je maloletá v starostlivosti matky.

V rozhovore maloletá uviedla: počas týždňa u otca sa zvykne stravovať po škole u mamy, kde sa naobedujem a potom idem o 14.30hod. na autobus. Doma jej raňajky urobí otec vtedy, keď mu to povie. Zvykol namietat, že s bratom zjedia veľa šunky. U otca bola obvykle bez obeda, lebo nebolo navarené. Na večeru potom niečo doniesol brat, napr. pizzu. Otec sa zvykol ísť najesť do reštaurácie, keď mal nejakú poradu. V bydlisku otca má kamarátku, s ktorou sa zvykne navštevovať. Víkend u otca strávila tak, že poriadila izbu, išla za kamarátkou, chodila s otcom do krčmy, hoci mu hovorila, že sa jej tam nechce ísť, no otec povedal, aby s ním išla. Čo sa týka školy, otec sa jej zvykol opýtať, ako bolo v škole. O jej školské povinnosti sa nezaujíma, napr. či je do školy pripravená, či s niečím nepotrebuje pomôcť sa jej neopýta. Keď niečo nevedela, opýtala sa brata, alebo zavolať mame. Na otázku kolízneho opatrovníka, či je pravda že si ubližuje, maloletá odpovedala, že si pichala špendlíkom do prsta, lebo

sa jej to zapáčilo. Videla, že si to urobia aj spolužiaci. Nájdu si na internete také video a potom to robia. Následne to dajú na sociálne siete, že ktorej sa to lepšie podarilo. Preto aj ona to chcela vyskúšať, hoci ju to nebolelo, už to viac nerobila, lebo mama bola z toho smutná.

Situáciu, ktorá sa odohrala dňa 19.11.2021 maloletá doplnila, že keď bola u T. W., tak jej ponúkol alkohol. Nevie, koľko toho vypila. U T. aj s U. C. počúvali hudbu. Potom jej T. povedal, že ju hľadajú a poslal ju za matkou. Maloletá uviedla, že s T. nemala žiaden fyzický kontakt, ani jej nedával žiadne návrhy. Na otázku, prečo brala otcovi peniaze, maloletá odpovedala, že vie, že sa to nemá. Uviedla, že otcovi povedala, aby jej kúpil oblečenie, alebo veci do školy ktoré potrebovala, ale on jej povedal, že mame dáva výživné 100,-Eur. Veci jej teda kupovala mama a tie musela nosiť aj k otcovi. Iba raz sa stalo, že jej kúpil otec pyžamo. V rámci rozhovoru maloletá uviedla, že je oboznámená s tým, že na okresnom súde sa koná o tom, u ktorého rodiča bude. V tejto súvislosti vyslovila želanie tráviť víkendy s otcom, ale počas týždňa by bola radšej u mamy. Aj teraz sa vie s mamou dohodnúť, keď chce ísť k otcovi, mama ju pustí, v návštevách jej nebráni.

Na základe sociálneho šetrenia a vykonaných pohovorov úrad práce, sociálnych vecí a rodiny konštatuje, že maloletá B. prechováva k obom rodičom pozitívnu citovú väzbu. Hoci od polovice novembra minulého roka osobnú starostlivosť maloletej zabezpečuje jej matka v rozsahu svojich možností a schopností, maloletá pravidelne navštevuje aj otca, čomu matka nebráni. Matka má zároveň vytvorené vhodné prostredie pre zabezpečenie riadnej výchovy a starostlivosti a naplnenie citových vývinových potrieb maloletej. Na základe vyjadrenia rodičov a triednej učiteľky maloletej sa úradu javí, že striedavou starostlivosťou potreby maloletej nie sú zabezpečované v súlade s jej zdravím psychickým a fyzickým vývojom a pozitívnou výchovou. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec má za preukázané, že maloletá chodí do školy nepripravená, nesústredená v čase, keď je v starostlivosti otca. Maloletá si zhoršila prospech a zanedbáva svoje školské povinnosti, aj domácu prípravu. Výchova zo strany otca je benevolentnejšia a maloletá nemá u otca žiadne povinnosti, pričom otec nekontroluje plnenie ani jej školských úloh. Maloletá má u otca voľnosť a čas môže tráviť tak, ako sama uzná za vhodné. Z vyjadrenia matky a maloletej vyplynulo, že v tomto veku má skúsenosť s užívaním alkoholu. Matka je vo výchove prísnejšia, dbá o to, aby si dcéra plnila dôsledne školské povinnosti a doma ju vedie k zodpovednosti. Podľa matky, výchova maloletej vyžaduje neustály dohľad a kontrolu. Aj podľa triednej učiteľky má na maloletú lepší vplyv výchova a starostlivosť matky. Podpora otca v tejto oblasti nie je žiadna. Podstatným problémom sa ukazuje tá skutočnosť, že výchova matky a otca je rozdielna. Vzhľadom na tieto skutočnosti zastáva úrad názor, že striedavá starostlivosť nie je pre maloletú Emmu vhodná. Maloletá má sklon k rizikovému správaniu, potrebuje dôsledný, citlivý výchovný prístup s jasne vymedzenými pravidlami a hranicami správania, spolu so zvýšenou kontrolou a potrebou maloleté dieťa sprevádzať životnou situáciou pri plnení školských povinností. Jej súčasné prežívanie vyžaduje odborné vedenie a starostlivosť, čo matka zabezpečuje aj prostredníctvom detského psychológa, PhDr. Bednárovej. Vzhľadom na tieto skutočnosti navrhuje maloletú B. O. zveriť do osobnej starostlivosti matky, U. D.. Výšku výživného navrhuje určiť s prihliadnutím na odôvodnené potreby dieťaťa a reálne príjmové možnosti povinného rodiča. Úpravu styku s rodičom, ktorému nie je dieťa zverené do starostlivosti, nenavrhuje upraviť vzhľadom na vek maloletého dieťaťa a vzhľadom na skutočnosť, že maloletá má zabezpečený pomerne rovnocenný styk aj s druhým rodičom.

4. Z úradného záznamu, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 22.11.2021 súd zisťuje, že sa na úrad dostavila matka maloletej a popísala incident, ktorý sa uskutočnil 19.11.2021, kedy maloletá v piatok po škole odišla k otcovi a zostala s otcom napriek tomu, že matka žiadala, aby sa maloletá vrátila večer späť k nej do Lučenca, keďže otec uvádzal, že sa dcére nebude môcť venovať, pretože má povinnosti. Otec matke uviedol, že maloletú B. nepošle späť do Lučenca, nakoľko sa maloletá už vie o seba postarať. Okolo druhej hodiny ráno v sobotu otec telefonoval matke, pričom bolo podľa matky evidentné, že má vypité a uviedol, že maloletá B. nie je doma. Matka mu nakázala, aby ju išiel hľadať. Hneď volala plnoletému synovi, aby rovnako šiel maloletú B. hľadať, pretože otec má vypité. Brat maloletej sa pokúsil maloletú nájsť, hľadal ju aj u susedov, kde nebola a uviedol matke, že ju nikde nenašiel. Následne matka zavolala policajtov. Matka sa pokúšala obvolávať aj osoby v obci Polichno, ktoré by mohli mať vedomosť, kde sa maloletá nachádza. Medzitým prišla dcéra B. pred otcov dom a evidentne bola pod vplyvom alkoholu. Policajná hliadka, ktorá už bola prítomná po vykonaní dychovej skúšky, túto skutočnosť potvrdila - nafúkala cca 1 ‰, smrdela celá od dymu, oči mala červené. Matka pred úradom práce, sociálnych vecí a rodiny uviedla, že sa pokúsila zobudiť Eminho otca, ktorý celý čas opitý doma spal.

Z úradného záznamu tiež súd zisťuje, že maloletá B. je od incidentu v opatere matky, pričom otec maloletú vôbec počas víkendu nekontaktoval, telefonoval jej až následne, no dcéra ho zrušila.

Nekomunikovala s otcom ani maloletá, ani matka dieťaťa. Z úradného záznamu tiež vyplýva, že prítomná na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec bola aj maloletá, ktorá uviedla: „ Je pravda, čo povedala mama. Ja som nechcela byť sama doma a otec nebol doma. Preto som sa išla prechádzať po dedine a skončila som u T. W.. Nič z toho by sa nestalo, keby mi oco nezakazoval, aby kamarátka S. u nás prespala. My sme sa napili aj doma u otca, kde sme našli v chladničke víno. U Dávida mi nalieval on, pila som vodku. Okrem toho sme počúvali hudbu. Bol tam ešte aj U.. Oco tiež pije. Nevieť čo bude, už to neurobím.“

5. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu 5P/59/2015 - 200 súd zisťuje, že maloletá bola rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo dňa 12.04.2017 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Banská Bystrica, č.k. 14CoP/41/2017 - 261 z 15.08.2017 zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že otec mal povinnosť zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú každý párný týždeň od piatka 15.00hod do piatka 15.00hod.tak, že si mal prevziať maloletú v stanovenú dobu spreď budovy školy a vrátiť ju v stanovenej dobe do školského zariadenia. Matke bola uložená povinnosť zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú od piatka 15.00hod. do piatka 15.00hod. tak, že si prevezme maloletú v stanovenej dobe spreď budovy školy a vráti ju v stanovenej dobe do školského zariadenia. Zároveň bolo uložené otcovi prispievať na výživu maloletej B. výživným v sume 100,-Eur mesačne, vždy do 20.dňa toho ktorého mesiaca vopred.

6. Z psychologického vyšetrenia maloletej zo dňa 20.10.2021 súd zisťuje, že maloletá v súčasnosti navštevuje PhDr. O. W. - psychológ, z dôvodu problematického správania maloletej, ktoré podľa matky súvisí s nezhodami medzi rodičmi, kedy posledné dva roky sa nedokážu zhodnúť v bežných záležitostiach, veci riešia cez maloletú B., pričom na psychologické vyšetrenie bola maloletá odporúčaná všeobecnou lekárkou pre deti a dorast. PhDr. Karolína Bednárová v psychologickom náleze uvádza: „V kontakte tichá, pasívna. Na test.úlohách pracuje vcelku ochotne, ale bez väčšieho záujmu. Pracovné tempo primerané v koncentrácii pozornosti mierne výkyvy. V prejavoch počas celého vyšetrenia odmeraná, tenzná, prítomný motorický nepokoj. Aktuálna intelektová výkonnosť sa pohybuje v dolnom pásme priemeru až pásme inferiority. Výsledky skúšok aplikovaných na prítomnosť drobných organických ukazovateľov nevyklučujú ich prítomnosť. Detská osobnosť senzitivnejšia, úzkostnejšia s mierne zníženou frustračnou toleranciou. Záver: aktuálna intelektová výkonnosť sa pohybuje v dolnom pásme priemeru až v pásme interiority. Detská osobnosť senzitivnejšia, úzkostnejšia s mierne zníženou frustračnou toleranciou. Odporúča sa psychoterapeutické vedenie. Následne maloletá absolvovala u PhDr. Karolíny Bednárovej individuálnu psychologickú intervenciu dňa 26.11.2021, dňa 17.12.2021 a dňa 19.01.2022.

7. Dňa 31.01.2022 matka doručila Okresnému súdu Lučenec návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým navrhovala maloletú zveriť do výhradnej starostlivosti matky až do právoplatného rozhodnutia súdu. Návrh na vydanie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že otec sa dcére v čase, keď je maloletá u neho nevenuje, zistila že dcéra mu zobrala telefón keď spal a celú noc si písala s U. C. a trávila s ním čas v nočných hodinách. Menovaný ju nabádal, aby otcovi ukradla peniaze a taktiež auto a nahováral ju aj na pohlavný styk, ktorý mali mať v aute otca. Tiež ju nabádal na foteenie nahých fotiek, ktoré mu mala posielat' a aj mu posielala cez messenger. Otec veľakrát dcéru nevedel nájsť, musel ju hľadat' aj so synom Jakubom. Matka má za to, že dcéra u otca nie je v bezpečí, pretože sa jej nevenuje, je ľahko ovplyvniteľná inými osobami, ktoré ju navádzajú a zneužívajú. Tieto skutočnosti sú otcovi známe, no nie je ochotný tomu zabrániť a venovat' viac času výchove dcéry. Ako dôkaz týchto tvrdení matka predložila súdu spolu s návrhom aj fotokópie konverzácií , ktoré našla na dcérinom profile na sociálnej sieti. Konverzácia podľa tvrdenia matky prebiehala hlavne v čase, keď bola maloletá u otca, a preto má obavy a strach o dcérinu bezpečnosť, ktorú jej otec nevie zabezpečiť. Okresný súd Lučenec návrh matky na vydanie neodkladného opatrenia zamietol, keď mal za to, že dostatočne neosvedčila neodkladnosť a naliehavosť neodkladného opatrenia a v danom prípade nebol nijako osvedčený dôvod na okamžité rozhodnutie súdu o zmene zverenia maloletej neodkladným opatrením pred konečným rozhodnutím súdu vo veci samej. Súd bol toho názoru, že zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky za danej situácie by bolo bez náležitého vyhodnotenia všetkých v konaní vykonaných dôkazov predčasné, a navyše absentoval základný predpoklad vydania neodkladného opatrenia, a to potreba neodkladného zásahu. Z výsluchu samotnej matky na pojednávaní konanom dňa 26.01.2022 totiž vyplynulo, že sa už od novembra minulého roka striedavá starostlivosť nerealizuje a maloletá je v jej osobnej starostlivosti počas celého pracovného týždňa. Otca maloletá navštevuje len počas víkendov, pokiaľ sa na tom s otcom dohodne, čomu matka nebráni. Túto skutočnosť potvrdil

aj otec maloletej, preto rozhodnutie o dočasnom zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky považoval súd za neopodstatnené, pretože vyhovie návrhy matky o dočasnom zverení maloletej do jej osobnej starostlivosti by v zásade nezmenilo v súčasnosti už realizovanú starostlivosť o maloletú, pričom problematické správanie maloletej, na ktoré matka v návrhu poukazuje, je potrebné riešiť komplexne, aj za pomoci psychologickkej intervencie, ktorá sa už začala realizovať.

8. Z úradného záznamu, spísaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 21.02.2022 súd zisťuje, že sa na úrad dostavila matka maloletej, ktorá uviedla, že má neustále problémy s maloletou B. O., kedy po súdnom pojednávaní si otec zobral maloletú pred školy a bola u neho počas celého týždňa. Uviedla, že nechce brániť a ani nikdy nebránila v stretávaní sa s maloletou, ale situácia sa opakuje a keď je dcéra u otca, on je väčšinou v krčme, na dcéru nedáva pozor a dcéra si robí, čo chce. Má na sociálnej sieti profil, kde sa fotí a potom to rozposiela. Naďalej si píše a stretáva sa s „cigánmi“, do školy sa vôbec nepripravuje a keď je u otca, on na to nedozrie. Pokiaľ sa chce s otcom o tom rozprávať, vulgárne jej vynadá. Dcéra otcovi tiež kradne peniaze, o čom otec vie, ale nerieši to s maloletou, volá matke. Za ukradnuté peniaze si Emma kúpila mobil a čižmy. V noci býva maloletá sama, lebo otec nie je v dome. Potom je opitý a nemôže maloletú odviesť do školy. Maloletá mešká, lebo musí ísť autobusom. Jeho správanie je voči dcére nezodpovedné. Maloletá Emma je v školskom systéme integrovaná, treba sa s ňou do školy pripravovať. Otec sa s maloletou vôbec nepripravuje, dcéra ho aj volá, ale on jej odpovie, aby sa učila sama. Výsledkom sú zlé známky, keďže sa s ňou treba pripravovať, čo otec nerobí. Vôbec sa jej nevenuje, rozpráva jej veci z minulosti, ktorými sa potom Emma trápí a ona jej to musí vysvetľovať. Hoci na pojednávaní uviedla, že po incidente z novembra je dcéra cez týždeň u matky, situácia sa už zmenila, nakoľko otec zobral po pojednávaní dcéru k sebe a trávi striedavo týždeň u matky a týždeň u otca.

9. Z úradného záznamu, spísaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 25.02.2022 súd zisťuje, že sa na úrad dostavil otec maloletej, ktorý uviedol, že všetky skutočnosti, ktoré matka uvádza sa nezakladajú na pravde. Maloletá Emma sa hľadá a potrebuje sa s ňou porozprávať, čo urobí cez víkend, keď príde k nemu. Podľa otca je maloletá v období puberty, kedy všetko prežíva a rieši veci inak ako dospelý a tiež rodinné vzťahy nie sú najlepšie. S matkou nedokáže konštruktívne komunikovať. Hoci vie, že dcéra povie, že chce byť u matky, nie je to podľa neho jej vôľa a bojí sa povedať pravdu. Maloletá Emma potrebuje pokoj a ostať v režime striedavej osobnej starostlivosti. Podľa otca maloletá t.č. rieši veľa vecí, ktoré ju zaťažujú a preto je smutná. Podľa jeho názoru nebude dobré, keď Emma bude len u matky. Tam Emma robí opatrovateľku mladšej sestre, ktorú nosí ráno do škôlky a poobede zo škôlky, keď je matka v práci. Potom keď príde k nemu je nevyspatá a smutná. Aj dnes je podľa otca Emma bez dozoru, je doma, má dištančné vzdelávanie. Otec uviedol, že sa snaží s dcérou rozprávať a hovorí jej, že sa nebude hnevať, pokiaľ čokoľvek bude vypovedať na súde, ale vie, že jej pri matke nebude dobre. Bývalú partnerku pozná a vie čo dokáže a čoho je schopná. Podľa jeho názoru matka žije nemravným spôsobom života, strieda partnerov o čom svedčí aj to, že jej predchádzajúce manželstvo vydržalo len pár rokov.

10. Zo správy Okresnej prokuratúry Lučenec zo dňa 15.2.2022 súd zisťuje, že dňa 19.11.2021 sa otec mal. Emy dostatočne maloletej nevenoval a nestaral sa o ňu, následkom čoho požila alkoholické nápoje a túlala sa po obci Polichno, pričom bola hliadkou PZ podrobená dychovej skúške s výsledkom 0,39mg/l. Vec bola postúpená orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

11. Súd vo veci rozhodol v poradí na druhom pojednávaní, konanom dňa 02.03.2022, na ktorom matka zotrvala na podanom návrhu a opätovne poukázala na incident z novembra 2021, počas ktorého bola maloletá nájdená až v ranných hodinách pod vplyvom alkoholu, teda v čase, kedy starostlivosť zabezpečoval otec a mala za to, že otec výchovu nezvláda, a k problematickému správaniu maloletej dochádza len v čase, kedy je maloletá v starostlivosti otca. Matka zároveň uviedla, že striedavá starostlivosť sa od posledného pojednávania opäť realizuje, a to aj napriek jej nesúhlasu, nakoľko otec si maloletú preberá rovno po škole a teda opäť celý týždeň trávi aj v jeho domácnosti. Uviedla, že striedavá starostlivosť spočiatku nebola problematická, až neskôr začal otec brávať maloletú do miestneho pohostinstva aj vo večerných hodinách počas pracovného týždňa, kedy sa mala maloletá pripravovať do školy. Matka má za to, že otec zanedbáva jej prípravu do školy, aj jej zdravie, nakoľko nedbá na potrebu zakladania ortézy, ktorú si jej zdravotný stav vyžaduje a sama bola svedkom toho, že celý týždeň otec ortézu vozil vo svojom aute a maloletej ju nezakladal. Nakoľko pravidelne brával maloletú vo večerných hodinách do miestneho pohostinstva, kde na ňu nedozeral, maloletá sa pred

pohostinstvom hrávala v parku a potulovala po obci s nevhodnou partiou ľudí - miestnymi Rómami, ktorí ju už ako 11-ročnú nahovorili na foteenie fotiek, kde bola nahá a tieto fotky na sociálnej sieti objavil jej syn. Napriek tomu, že otec o tejto skutočnosti vie, odmietal túto vec riešiť a riešila ju len ona cestou polície. S touto nevhodnou partiou ľudí je maloletá v čase, kedy je u otca na Polichne stále v kontakte, komunikuje s nimi aj cez sociálne siete a neustále si dopisuje a tieto osoby ju nahovárajú na krádež peňazí, krádež auta, úteky z domu, foteenie nahých fotiek a deje sa to len v čase, kedy je maloletá u otca. Má vedomosť o tom, že maloletá v čase, kedy bola u otca mu niekoľkokrát ušla a bola nájdená v neskorých večerných hodinách na autobusovej zastávke za kostolom so spomínanou partiou ľudí a fajčila. Maloletá sa tiež opakovane dopúšťa krádeží a otcovi kradne peniaze a za tieto peniaze si kupuje veci a naposledy mobilný telefón, kde si opätovne vytvorila falošný profil, tentoraz pod menom Jazmína, opätovne sa fotila a písala rôzne správy, v dôsledku čoho, keďže sa Jazmína volá aj jedna z jej rómskych spolužiačok, bola touto spolužiačkou a jej kamarátkami fyzicky napadnutá a vec musela riešiť aj polícia a škola. Matka tiež popísala správanie otca v poslednom týždni, kedy otec oslavoval počas týždňa svoje narodeniny vo večerných hodinách, opäť v nočných hodinách nebol doma a prišiel pod vplyvom alkoholu, pričom nevedel ani kde sa maloletá nachádza a či vôbec ráno išla do školy. Až ráno jej otec zavolať, či ona ako matka nemá vedomosť, kde sa maloletá nachádza a či odišla do školy. Maloletá sa nemala ako dostať z Polichna do školy do Lučenca, keďže ju otec nebol schopný do školy doviezť, musela ísť autobusom a do školy meškala. O pár dní jej volal syn, ktorý žije s otcom v spoločnej domácnosti, že otec nebol opäť vo večerných hodinách doma, kedy situáciu využila maloletá, opäť sa fotila a fotky dávala na internet. Matka súdu ďalej uviedla, že v súčasnosti nijakého partnera nemá a venuje sa výlučne staršej dcére Emme a jej mladšej sestre a napriek tomu sa otec maloletej o nej vyjadruje ako o osobe, ktorá žije zhýralým spôsobom a nemyslí si, že je vhodné, aby maloletá Emma takéto veci o nej od svojho otca počúvala.

12. Prítomný otec na pojednávaní uviedol, že on je tým z rodičov, ktorý zistil, že maloletá Emma má psychické problémy a začala so seba poškodzovaním a okamžite o tom informoval matku a žiadal ju, aby začali túto vec spoločne riešiť. Dostal od matky odpoveď, že sa tak deje len pokiaľ je maloletá u neho. Otec má za to, že táto situácia nemusela zájsť tak ďaleko, keby dokázali spoločne komunikovať a ukázali deťom, že dokážu spolu komunikovať a situáciu spoločne riešiť. Otec tiež poukázal na to, že maloletá dostala prvý telefón pred pár rokmi od matky, pričom on nesúhlasil, aby mala v tomto veku už telefón. K incidentu z novembra minulého roka sa otec vyjadril, že je síce pravda, že vo večerných hodinách nebol doma, mal pracovné povinnosti a dcéra bola v starostlivosti plnoletého brata, ktorému ušla. V ten deň prišla na Polichno v sprievode svojej kamarátky s ktorou nesúhlasil, aby sa jeho dcéra stretávala a táto kamarátka našla v jeho chladničke víno a otvorila si ho. Otec uviedol, že rešpektuje problematické správanie svojej dcéry, ktorá sa stále hľadá, avšak nemyslí si, že túto situáciu vyriešia nejaké zákazy a príkazy, ale najmä veľa rozprávania sa s maloletou. Je prístupný tomu, aby v spolupráci so školskou psychologičkou, našli spoločnú cestu a spoločné riešenia uvedeného problému a s matkou sa nejakým spôsobom dohodli. Čo sa týka krádeží peňazí otec potvrdil, že mu maloletá peniaze viackrát zobrala a keď sa to stalo po prvýkrát okamžite o tom informoval aj matku maloletej. Foteenie maloletej a komunikácie na sociálnych sieťach a vytváranie si falošných profilov nepovažuje zo strany maloletej za vhodné a túto situáciu riešil aj s jej triednou učiteľkou spolu s maloletou a myslí si, že už sama maloletá pochopila, že toto nie je správna cesta a rovnako to čo urobila nie je správne. Má za to, že nie je ovplyvnené miestom, kde sa tak deje, lebo kdekoľvek si môže maloletá telefón požičať a môže svoje fotky a komunikáciu na sociálnych sieťach zverejňovať. Otec potvrdil, že má vedomosť o kyberšikane aj šikane, ktorú matka spomínala, no nie je informovaný zo strany matky ako to dopadlo, vie len, že v tejto súvislosti boli nejaké podania na polícii. Myslí si, že je to citlivá téma v súvislosti s maloletou a je bližšie riešiť maloletej tento incident s matkou, a teda matka by mala túto záležitosť aj vyriešiť.

13. Súd následne pristúpil k výsluchu maloletej v neprítomnosti rodičov, len za prítomnosti kolízneho opatrovníka. Maloletá bola čisto a vhodne oblečená, vykazovala známky dobrej starostlivosti, pôsobila veľmi tichým až utiahnutým dojmom a pri odpovedi na niektoré položené otázky pôsobila až ustráchané. Súd oboznámil maloletú s návrhom matky a dôvodom prečo je potrebné ju v konaní vypočuť. Maloletá uviedla, že je v súčasnosti striedavo týždeň u otca striedavo týždeň u matky. Týždeň u matky popísala maloletá nasledovne: ráno svoju mladšiu sestričku vodím do škôlky, poobede zo škôlky ju už vyzdvihne mama. Veci do škôlky jej chystá mama, takže len pomôžem s oblečením malej a zavediem ju do škôlky. Vždy ju telefonicky mama skontroluje, či sú pripravené, či ju do škôlky zanesla a išla do školy. Po škole si spolu s mamou robia úlohy, učia sa, prípadne idú von do mesta, alebo sa zahrajú so sestričkou. Večer nasleduje hygiena a spánok.

Týždeň u otca popísala maloletá nasledovne: ku otcovi keď prídem zväčša nie je navarené, niekedy mi ponúkne otcova kamarátka, že sa môžem najesť u nej. Sama si robím úlohy, pretože otec sa so mnou neučí, pokiaľ aj za ním prídem, že potrebujem s niečím pomôcť, otec mi odpovie, že mám dávať väčší pozor na vyučovanie v škole, prípadne že ma neskôr vyskúša, ale väčšinou vo večerných hodinách nie je doma, chodí do krčmy na pivo a odtiaľ sa vracia až okolo jedenástej až dvanástej v noci, preto som v tom čase doma u otca sama, bez dozoru.

Maloletá ďalej uviedla, že kým bola menšia vyžadoval otec, aby chodila do miestneho pohostinstva s ním, nenechával ju doma, ale teraz ako je staršia ju už necháva doma samú. Maloletá uviedla, že miestne pohostinstvo je otvorené každý druhý deň, teda zhruba každý druhý deň tam otec chodí a ona je vtedy doma sama. Je si vedomá, že urobila viaceré chyby a aj že zobrala otcovi peniaze. Matke zatiaľ peniaze nikdy neukradla, len otcovi. Spočiatku to bolo z dôvodu, že si chcela kúpiť niečo pekné, lebo nemala nové pekné oblečenie a otec nedával matke výživné, preto matka nemala peniaze na to, aby jej nové veci kúpila, no naposledy si za ukradnuté peniaze kúpila mobilný telefón, ktorý jej neskôr otec zobral. Na otázku kolízneho opatrovníka, či jej vadí, že u matky má nastavené pravidlá, ktoré musí rešpektovať a u otca nie, maloletá uviedla, že v niečom nemá problém, avšak v niečom jej to vadí. Uviedla, že u otca má väčšiu voľnosť a môže si tam robiť čo chce. Na otázku súdu, či ju zaťažuje vedenie svojej sestry ráno do škôlky, maloletá uviedla, že ju to vôbec nezaťažuje, má so svojou sestrou dobrý vzťah. Skôr jej v minulosti vadilo, pokiaľ mala matka partnera a tento partner často chodil do ich bytu a vadilo jej to, že sa mu matka venovala. Pokiaľ aj išli von a chcela byť s matkou a so sestrou len sama, stále bol s nimi prítomný aj matkin partner a to jej vadilo. V súčasnosti matka partnera nemá, čo jej vyhovuje. Z akého dôvodu si vytvára falošné profily na internete, zverejňuje svoje fotky aj napriek tomu, že rodičom to vadí, maloletá nevedela odpovedať. Uviedla len, že ju na to nenahovára nikto. Potvrdila, že s kamarátmi, s ktorými bola v čase incidentu v novembri 2021, kedy bola nájdená pod vplyvom alkoholu, už nekomunikuje a ani sa s nimi nestretáva.

Na otázku súdu, ako by si v budúcnosti predstavovala zabezpečovanie starostlivosti o ňu zo strany rodičov, maloletá uviedla: „V čase, kedy boli u nás tie tety z úradu som povedala, že by som bola radšej u mamy, no povedala som to len preto, že by si to tak priala mama, ale v skutočnosti by som bola najradšej, aby to ostalo ako doteraz, týždeň u otca a týždeň u mamy, a to preto, aby to bolo úplne rovnaké a otcovi som dokázala, že v budúcnosti už so mnou nebudú problémy a aby si ma hlavne otec viac všimnal a viac sa mi mohol venovať.“

14. Podľa čl.5 Základných zásad zákona č. 36/2005 Zb.z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

16. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

17. Podľa § 25 ods.2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

18. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

19. Podľa § 28 ods. 1/,2/ Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä
a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

21. Podľa § 37 ods. 2 písm.a) a d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

22. Podľa § 62 ods. 1/, 2/, 4/, 5/ Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

24. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Inštitút tzv. striedavej osobnej starostlivosti bol zavedený do rodinného práva novelou Zákona o rodine č. 217/2010 Zb.z.. Ide o spôsob osobnej starostlivosti o dieťa, ktorý zohľadňuje právo obidvoch rodičov na výchovu dieťaťa po ich rozchode a tým zabezpečuje dieťaťu primeraný kontakt s obidvomi rodičmi. Jej podstatou je striedanie starostlivosti oboch rodičov v presne určených časových intervaloch. Uvedená právna úprava takto v plnom rozsahu korešponduje s Dohovorom o právach dieťaťa, ktorý vo svojom článku 3 ods. 1 stanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či je už uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Zároveň čl. 8 ods. 1 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Rovnako tak Listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov môžu byť obmedzené a neploleté deti môžu byť od rodičov odlúčené proti ich vôli len rozhodnutím súdu na základe zákona.

26. Ako už bolo uvedené, záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov a pokiaľ to nie je možné, potom toho z rodičov, ktorý má lepšie predpoklady k jeho výchove a okrem iného uznáva rolu a dôležitosť i druhého rodiča v živote dieťaťa. Striedavá starostlivosť kladie na rodičov vysoké ľudské a osobnostné požiadavky. Ak ju však rodičia dokážu kultivovane zvládnuť, potom výrazne zvyšuje predpoklad, že láskyplný a produktívny vzťah dieťaťa k obojmu rodičom zostane zachovaný aj po zrušení spoločnej domácnosti. Zachovanie takéhoto stavu je prvoradým záujmom dieťaťa, ktorý môže byť potlačený len inými vážnejšími záujmami, ktoré prevážia nad týmto záujmom. Hmotnoprávnymi podmienkami pre nariadenie striedavej starostlivosti kumulatívne sú: rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať, obidvaja majú o osobnú starostlivosť záujem a je v záujme dieťaťa, pričom takto budú lepšie zaistené jeho potreby.

27. Konaním mal súd za preukázané, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletú a prejavili záujem jej osobnú starostlivosť aj zabezpečovať. Ako bolo už vyššie uvedené, prvoradým záujmom dieťaťa je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov, pokiaľ je to možné, avšak zároveň súd dodáva, že striedavá osobná starostlivosť nemusí byť vždy tým najvhodnejším spôsobom zabezpečovania starostlivosti o dieťa. Podmienkou zverenia dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je totiž nielen preukázanie vhodných materiálnych a bytových podmienok, ale vzhľadom k tomu, že striedavá starostlivosť kladie na rodičov vysoké ľudské a osobnostné požiadavky, musia presvedčiť súd, že striedavá osobná starostlivosť bude v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Záujem dieťaťa je totiž prvoradým hľadiskom, pri ktorom súd musí brať na zreteľ nielen zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, ale aj prihliadnuť na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a schopnosť rodičov vedieť sa na výchove a starostlivosti o dieťa dohodnúť s druhým rodičom. Je nesmierne dôležité, aby pri realizácii striedavej starostlivosti dokázali rodičia spolu komunikovať, vedeli spoločne zvládnuť problematiku správania dieťaťa a byť si jeden druhému pri zabezpečovaní starostlivosti a prípadných závažnejších problémoch súvisiacich s maloletým dieťaťom oporou. Je tiež nesmierne dôležité, aby každý z rodičov rešpektoval druhého rodiča a uznával jeho prínos vo výchove a starostlivosti o dieťa, pretože pokiaľ uvedené absentuje, je vylúčené aplikovanie striedavej starostlivosti. Rovnako nie je absolútne vhodná striedavá starostlivosť, pokiaľ rodičia trvale vytvárajú vzájomne nepriateľské prostredie a nie je predpoklad, že budú vzájomne spolupracovať aspoň v nevyhnutnej miere na zaistení potrieb dieťaťa. V takomto prípade sa dieťa stáva trvalým rukojemníkom ich vzájomnej nenávisti. Striedavá starostlivosť tiež nie je hodná

u detí s abnormalitami sociálneho správania, ktoré vyžadujú stabilitu výchovného prostredia, prípadne pevne stanovené pravidlá a režim.

28. Po vykonanom dokazovaní nadobudol súd presvedčenie, že striedavá starostlivosť nie je vhodnou formou zabezpečovania starostlivosti o maloletú Emmu a v súčasnosti potreby maloletého dieťaťa nie sú zabezpečované v súlade s jej zdravým psychickým a fyzickým vývojom a pozitívnou výchovou. Súd sa plne stotožňuje s názorom kolízneho opatrovníka, že skutočným záujmom dieťaťa je jeho riadna výchova, ktorá nespočíva len v povrchnom zabezpečovaní jeho základných životných potrieb, ani v materiálnom a lepšom priestorovom vybavení domácnosti, ale predovšetkým napĺňaním hlbších emočných potrieb maloletého dieťaťa, vytváraním príležitostí na kvalitný kontakt s rovesníkmi, na prípravu budúceho povolania, zabezpečení zdravého a stabilného výchovného prostredia pre dieťa a odovzdávaní základných ľudských hodnôt v jeho nasmerovaní na spoločnosťou žiadajúce správanie.

Napriek tomu, že otec preukázal lepšie bytové podmienky, kde maloletá má k dispozícii vlastnú detskú izbu, svojím správaním a zabezpečovaním starostlivosti o maloletú nepresvedčil súd, že práve striedavá starostlivosť je v súčasnosti najvhodnejším spôsobom zabezpečovania starostlivosti o maloletú. Z vykonaného dokazovania totiž vyplynulo, že v čase zabezpečovania starostlivosti o maloletú zo strany otca absentuje dôslednejšie zabezpečovanie starostlivosti, otec ponecháva maloletú častokrát aj v nočných hodinách bez dozoru, neprejavuje o ňu skutočný záujem tak, ako by si maloletá predstavovala, čo vyplynulo aj z jej výsluchu, dôsledkom čoho je problematické správanie maloletej, zneužívanie prílišnej voľnosti u otca bez nastavených pravidiel, úteky maloletej z domu, krádež peňazí a požívanie alkoholu, preto v tomto smere musí dať súd za pravdu matke dieťaťa, že otec výchovu o maloletú nevláda a maloletej sa v dostatočnej miere nevenuje.

V konaní mal súd tiež za preukázané, že maloletá chodí v čase, kedy je v starostlivosti otca do školy nepripravená, nesústredená, zhoršila si svoj prospech a zanedbáva školské povinnosti. Túto skutočnosť potvrdila aj triedna učiteľka maloletej, ktorá uviedla, že lepší vplyv na výchovu a starostlivosť o maloletú má matka. Podpora otca v tejto oblasti nie je žiadna a podstatným problémom sa ukazuje aj tá skutočnosť, že výchova matky a otca je rozdielna.

Problematické správanie u maloletej, kedy už v 13-tich rokoch má maloletá skúsenosti s požívaním alkoholu, s fajčením, uteká z domu, má psychické problémy, začala so sebapoškodzovaním, má potrebu neustále sa fotiť a prispievať svojimi fotkami s obnaženým telom na sociálne siete otec dostatočne nerieši a ponecháva na matke a maloletej sa s tým vysporiadať.

Matka je naopak tou, ktorá je vo výchove prísnejšia a dbá o to, aby si dcéra plnila školské povinnosti, vedie ju k zodpovednosti, stanovila maloletej pravidlá, dbá o pravidelnú prípravu maloletej do školy, informuje sa o jej prospechu a správaní, čo u otca úplne absentuje a snaží sa riešiť aj psychické problémy maloletej v súčinnosti s detským psychológom, preto za danej situácie, kedy si starostlivosť a psychické problémy maloletej vyžadujú stabilné výchovné prostredie s pevne nastavenými pravidlami a pravidelný dohľad, nie je možné pokračovať v striedavej osobnej starostlivosti, ktorá sa ukázala ako nevhodnou formou zabezpečovania starostlivosti o maloletú, aj pre rozdielny prístup rodičov k výchove maloletej, kde otec maloletej ponecháva bezvýhradnú voľnosť bez akýchkoľvek nastavených pravidiel, v dostatočnej miere sa maloletej nevenuje, pričom absentuje aj vzájomná komunikácia medzi rodičmi ohľadne výchovy a potrieb maloletej, resp. ich komunikácia smeruje len k vzájomnému obviňovaniu sa a k hádkam.

Vzhľadom na všetky uvedené okolnosti, súd podľa § 26 Zákona o rodine pristúpil k zmene doterajšej úpravy a v súčasnosti realizovanú striedavú starostlivosť nahradil osobnou starostlivosťou matky, čo podľa názoru súdu môže prispieť k stabilizovaniu danej situácie a k zlepšeniu zdravého psychického i fyzického vývoja maloletej. K uvedenému rozhodnutiu súd dospel napriek vyjadrenému názoru maloletej na pojednávaní konanom dňa 02.03.2022, kedy maloletá prejavila vôľu zostať v striedavej starostlivosti oboch rodičov.

V tejto súvislosti súd dodáva, že názor maloletého dieťaťa a jeho váha je uvádzaná v čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý hovorí, že dieťa, ktoré je schopné formulovať svoje názory, má právo tieto názory vyjadriť vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho týkajú, pričom názoru dieťaťa sa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Náš zákon o rodine s poukazom na viazanosť štátu Dohovorom o právach dieťaťa, toto zakomponoval v § 43. Právo dieťaťa vyjadriť sa k veciam, ktoré sa ho priamo dotýkajú, preto bolo aj v tomto konaní zachované. Maloletá sa k striedavej starostlivosti vyjadrila už pred kolíznym opatrovníkom v čase šetrenia pomerov, kde vyslovila želanie tráviť víkendy u otca, ale počas týždňa chcela zostať u matky. Na pojednávaní konanom dňa 02.03.2022 svoju výpoveď zmenila a prejavila želanie zostať v striedavej starostlivosti oboch rodičov. Súd opätovne konštatuje, že prvoradým hľadiskom pre rozhodnutie súdu je najmä záujem maloletého dieťaťa a v prípade, že názor maloletého dieťaťa nekorešponduje s najlepším

záujmom dieťaťa, nemusí byť automaticky pretransformovaný do rozhodnutia súdu. Súd tiež upozorňuje na skutočnosť, že pred samotným pojednávaním bola maloletá v starostlivosti otca, čo mohlo mať vplyv na zmenu názoru maloletej aj v dôsledku pôsobenia otca, ktorý sám pred Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec dňa 25.02.2022 uviedol, že sa s maloletou potrebuje porozprávať a urobí tak cez víkend, kedy maloletá príde k nemu, pretože vie, že ošťať u matky nie je vôľa maloletej a bojí sa povedať pravdu. Súd podotýka, že maloletá odpovedala na túto otázku veľmi potichu až ustráchané a jej odpoveď nebola pred súdom vôbec presvedčivá.

29. Styk s druhým rodičom súd neupravoval, keďže ho rodičia upraviť nežiadali a matka pred súdom deklarovala, že nikdy nebránila a ani v budúcnosti nebude brániť maloletej otca navštevovať a styk bude realizovaný tak, ako sa rodičia na ňom dohodnú.

Zároveň súd rozhodol aj o plnení vyživovacej povinnosti zo strany otca a uložil mu povinnosť prispievať na výživu maloletej vo výške 100,-Eur mesačne, tak ako požadovala matka, ktorá výšku výživného mala za primeranú potrebám maloletého dieťaťa, čo otec maloletej nenamietal.

30. S poukazom na problematické správanie maloletej, ktorá už napriek nízkemu veku má nielen kontakt s alkoholom, ale aj s fajčením, opúšťa v nočných hodinách bez povolenia svoje obydlie a opakovane sa dopúšťa krádeží peňazí svojich rodičov, súd považoval za potrebné maloletú rázne napomenúť, aby sa nedopúšťaťa viac konania nesúceho znaky páchania priestupkov, dodržiavala právnych poriadok SR, rešpektovala svojich rodičov a bez ich súhlasu neopúšťaťa svoje obydlie v nočných hodinách a nepožívala žiadne alkoholické nápoje, či neužívala omamné a psychotropné látky.

Zároveň uložil rodičom maloletej povinnosť podrobovať sa odbornému psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, referáte poradenskopsychologických služieb po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, za účelom zlepšenia komunikácie rodičov v záujme maloletého dieťaťa. Skutočnosť, že rodičia medzi sebou nevedia komunikovať, mal súd za preukázané z výsluchu oboch rodičov, ktorí túto skutočnosť potvrdili, pričom otec maloletej prejavil aj ochotu túto situáciu riešiť za pomoci odborníka. Súd opätovne dodáva, že vzájomná komunikácia rodičov je nevyhnutným predpokladom pre riadne zabezpečovanie starostlivosti o maloletú, pretože aj napriek skutočnosti, že rodičia maloletej prestali byť partnermi, neprestali byť rodičmi a musia dokázať medzi sebou komunikovať o základných potrebách svojho dieťaťa, o jej výchove a starostlivosti a pokiaľ to nedokážu, je nutné sa pokúsiť o zlepšenie komunikácie aj za pomoci odborníka v záujme ich spoločného maloletého dieťaťa.

31. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 376 Civilného mimosporového poriadku, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.